

برای ورود به جنگ سوریه داشت. این تصمیم ساده گرفته نشد، زیرا روسیه مواضع سیاسی محتاطانه‌ای را حفظ کرده بود و از حق وتوی خود در شورای امنیت برای محافظت از سوریه و ارائه پشتیبانی لجستیکی و اطلاعاتی بدون ایجاد حضور نظامی استفاده می‌کرد. با این حال، وضعیت استراتژیک در سوریه در سال‌های دوم و سوم جنگ شروع به تغییر کرد که می‌توانست بدون دخالت روسیه، درگیری را به طور قابل توجهی طولانی کند.

به گفته سید حسن نصرالله دبیرکل حزب الله، سردار سلیمانی در دیداری دو ساعته با پوتین گزارش راهبردی جامعی از وضعیت سوریه و منطقه ارائه کرد. این گزارش بر اساس نقشه‌ها، مناطق زمینی، اعداد و آمار تهیه شده و به تشریح وضعیت کنونی، مواضع ارتش سوریه و متحدانش، مواضع گروه‌های مسلح، فرصت‌های عملیات نظامی و شانس موفقیت پرداخته بود. شهید سلیمانی از زبانی علمی، عینی و نظامی برای توضیح نتایج احتمالی مشارکت نظامی روسیه در سوریه استفاده کرد.

علیرغم نگرانی روس‌ها در مورد خطرات ناشی از چنین مداخله‌ای، این نشست فقط یک بحث سیاسی نبود، بلکه یک بحث نظامی بود. تحلیل استراتژیک دقیق ارائه شده توسط سردار سلیمانی، همراه با شخصیت کاریزماتیک و مهارت‌های متقاعدکننده او، پوتین را مجاب کرد که روسیه می‌تواند سهم قابل توجهی در نتیجه جنگ داشته باشد. گزارش‌ها حاکی از آن است که پس از این دیدار، پوتین اعلام کرد: «من متقاعد شده‌ام».

این تصمیم نقطه عطفی برای روسیه بود و به روسیه اجازه داد تا نفوذ خود را در خاورمیانه مجدداً حفظ کند و جایگاه بین‌المللی خود را بازیابد. مداخله در سوریه به عنوان عاملی حیاتی در بازگشت روسیه به عرصه بین‌المللی تلقی می‌شد که نشان دهنده توانایی این کشور برای ایفای نقش محوری در درگیری‌های جهانی و منافع استراتژیک آن در منطقه است. مشارکت ایران، به‌ویژه از طریق تلاش‌های سلیمانی، در تسهیل این تصمیم بسیار مهم بود و پیچیدگی‌های روابط بین‌المللی و اتحادهای راهبردی را که می‌توانند رویادهای جهانی را شکل دهند، برجسته کرد.

اما روسیه نیاز داشت که تنش ایجاد شده خود با اسرائیل را بخاطر این مداخله کنترل کند. در نتیجه سیاستی را در پیش گرفت که در آن به صورت عملی نشان داد که در درگیری بین ایران و رژیم صهیونیستی، حداقل به ظاهر هیچ دخالتی نمی‌کند و بی‌طرف است. از این جهت که پدافند هوایی سوریه به صورت کلی تحت کنترل روس‌ها می‌باشد اما در تمام این سال‌ها هر موقع جنگنده‌های رژیم صهیونیستی برای بمباران و هدف قرار دادن مواضع دولت سوریه و سپاه قدس وارد آسمان سوریه شده‌اند این پدافندها عمل نکرده و صرفاً نظاره‌گر بوده‌اند.

علاوه بر این در جنگ داخلی سوریه نیز چالش‌های جدی بین ایران و روسیه بوجود آمد. فقدان پشتیبانی هوایی روسیه از نیروهای ایرانی در عملیات‌هایی مانند محاصره خان طومان-شهری در جنوب غربی

حلب- بر مشکلات موجود در ادغام و هماهنگی نیروهای زمینی ایران (سپاه پاسداران انقلاب اسلامی) و نیروهای زمینی مورد حمایت ایران با نیروهای مسلح روسیه افزود. این حادثه منجر به تلفات قابل توجهی برای ایران شد و انتقاد مقامات ایرانی را برانگیخت و چالش‌های ایجاد توازن در حمایت نظامی از نیروهای متحد را در عین توجه به منافع استراتژیک هر دو کشور، برجسته کرد.

جدای از جنگ سوریه، روابط روسیه با ایران همواره دچار تنش‌های مختلفی می‌شده، از ایجاد اخلاص در مذاکرات هسته‌ای گرفته تا حمایت از بیانیه‌های اعراب علیه حاکمیت ایران بر جزایر سه‌گانه. اما از شروع جنگ اوکراین با برقراری همان چالش‌های قدیمی، تهران و مسکو با یکدیگر همگرا تر شده و همکاری‌های خود را افزایش دادند.

پس از جگ اوکراین روسیه نیز به صورت جدی تری در کشورهای تحریمی آمریکا قرار گرفت و با ایرانی که ید طولایی در تحت تحریم بودن و دوزدن آن دارد همکاری‌اش را بیشتر کرد. جمهوری اسلامی ایران نیز سعی کرد از طریق صادرات پهپاد مسکو را از تل‌آویو دور کند و در روابط روسیه و رژیم صهیونیستی چالش‌های جدی ایجاد کند. زیرا علاوه بر اینکه نزدیکی ایران و روسیه برای اسرائیل خطرناک است، اوکراین نیز از متحدان اسرائیل محسوب می‌شود. اما اسرائیل تا قبل از جنگ غزه مواضع‌اش بسیار تند نبود.

مثلث روسیه، ایران و رژیم صهیونیستی همواره ناپایدار و پرتنش بوده‌است و پس از طوفان الاقصی به اوج خود رسید. دیدار مقامات روسی با مقامات حماس فقط چند روز بعد از شروع طوفان الاقصی آن هم با حضور نمایندگان از ایران برای صهیونیست‌های وحشت زده از حمله غافلگیرانه حماس بسیار غیر قابل تحمل بود.

روسیه با اینکار عملاً حماس را به رسمیت شناخته‌است و این از منظر اسرائیلی‌ها خیانتی نابخشودنی است. علاوه بر این از شروع جنگ غزه، روسیه کمک‌های مختلفی را برای مردم غزه ارسال کرده‌است و مقامات روسی موضعی علیه خشونت‌های اسرائیل گرفته‌اند و خودش شخص

پوتین عملکرد کنونی رژیم صهیونیستی را با آلمان نازی و هیتلر مقایسه کرده است که این برای صهیونیست‌ها بسیار سنگین است. بخاطر همین مواضع مقامات روس چندباری سفیر روسیه در اسرائیل احضار شده است. از طرفی اسرائیل تاکنون درخواست اوکراین برای کمک نظامی را رد کرده است تا حمایت روسیه را در آسمان سوریه برای حمله به مواضع سپاه پاسداران را همچنان داشته باشد اما اکنون از این منظر نیست دچار چالش جدی شده‌اند که با اوکراین چگونه رفتار کنند. قابل ذکر است که در شرایط کنونی نیز همچنان اسرائیل حمایت روسیه در سوریه را دارا است.

از طرفی مقامات روسی به اسرائیلی‌ها این اطمینان را به طور ضمنی داده‌اند که به ایران در زمینه سلاح هسته‌ای کمکی نخواهند کرد و اسرائیل لازم نیست از این بابت نگرانی داشته باشد.

در داخل روسیه نیز تنش‌هایی بین دولت مستقر و یهودیان ایجاد شده است. پینچاس گلدشمیت، خام‌اعظم مسکو، پس از حمله یک مقام ارشد دفاعی روسیه به جنبش حسیدی چاباد-لوباویچ به عنوان یک فرقه برتری طلب، از یهودیان روسیه خواست تا از کشور فرار کنند. مقامات روسی نیز در پی این اتفاق تاکید کرده‌اند که یهودی‌های روسیه مثل همیشه حقوق عادی خودشان را دارا هستند. علاوه بر این مقامات رژیم صهیونیستی دولت پوتین را متهم به اهمال کاری در آزادی گروگان‌های روسی دست‌حماص کرده‌اند تا افکار عمومی روسیه را تحریک کنند.

در انتها باید گفت اقدام متعادل کننده روسیه بین ایران و اسرائیل، به ویژه در چارچوب جنگ سوریه و غزه، مملو از چالش است. اهمیت تاریخی و استراتژیک خاورمیانه برای روسیه، دخالت آن در سوریه و ایران و رابطه آن با اسرائیل، همگی به یک وضعیت پیچیده و در حال تحول کمک می‌کنند. نقش روسیه در خاورمیانه فقط حفظ توازن قوا نیست، بلکه در مورد نمایش وضعیت جهانی و تضمین منافع استراتژیک خود نیز است. با این حال، این نقش با خطرات و چالش‌هایی به‌ویژه از نظر مدیریت روابط بین‌الملل و احتمال درگیری در منطقه همراه است.